

Otloukánek 2.0. - záhadné trendy v Česku: proč zažíváme největší pád životní úrovně v Evropě

- CZ24 News | 2. srpna 2023

ČESKO: Jsme unikátní zemí. Odehrávají se tady trendy, které jsou ekonomicky stěží vysvětlitelné. Jeden zpravidla vylučuje druhý. Jdou proti sobě. U nás to neplatí. Výsledkem je aktuálně největší pád životní úrovně v celé Evropě. A protože to není obvyklé a přirozené, stojí za to se ptát, proč se to tady odehrává a kdo za to nese odpovědnost.

V Evropské unii ani v celém dalším vyspělém světě není země, kde by se reálné platy propadaly víc než v České republice. V prvním čtvrtletí letošního roku, což jsou nejnovější dostupná data, reálný příjem poklesl o 6,7 procenta. Prakticky to znamená, že za to, co si člověk vydělal, si v průměru koupil o těch 6,7 procenta méně než před rokem. Pád reálných platů aktuálně zažívají v Evropě jen tři země. Vedle nás ještě Německo, kde se propadly o 2,3 procenta. Takže skoro třikrát nižším tempem než u nás. A pak Slovensko, kde reálná životní úroveň klesla o 4,9 procenta.

Ve všech ostatních zemích Evropy reálné platy rostly. Nejvíce v Maďarsku (o 17,9 procenta), v Estonsku (o 13,3) a v Rumunsku (o 13,7). Pak následuje Polsko (11,9), Portugalsko, Chorvatsko a Slovinsko (11). V Belgii stoupaly reálné příjmy o 9,2 procenta. Ve Španělsku o 6, v Nizozemsku o 5,7 a ve Finsku o 5,1 procenta. Průměr celé Evropské unie je pět procent. A pro srovnání velké ekonomiky Západu. Ve Spojených státech rostly reálné platy o 5,74 a ve Velké Británii o 6,9 procenta.

Nejsou lidi, ale nechodí se za lepším

Čísla mluví jasně. Zatímco lidé ve všech ostatních vyspělých zemích Západu bohatnou, my chudneme. Zároveň jsme přitom zemí s jednou z vůbec nejnižších nezaměstnaností v Evropě. Máme rekordní počet lidí v práci. Zaměstnání bez problémů našlo i 200 tisíc uprchlíků z Putinem napadené Ukrajiny. A firmy si stěžují, že „nejsou lidi“. Skoro do všech profesí. Od manažerů přes dělníky po muže a ženy ve službách. Nezaměstnanost podle nejnovějších dat dosahuje 3,4 procenta. Lépe je na tom už jen Dánsko s 2,4 a Malta s 2,9 procenta. Za námi je Nizozemsko s 3,5 procenta, následované Irskem s 3,8 a Maďarskem s 3,9 procenta. Bulhaři, Slováci a Poláci mají pět procent lidí bez práce. Rakušané a Němci 5,7 procenta. Průměr celé Evropské unie je 5,9 procenta. Francie má 7,1, Finsko a Portugalsko 7,2, Itálie 7,6 procenta. Pak následují Švédové se 7,9 procenta. Řecko má nezaměstnanost 10,8 a Španělsko 11,6 procenta.

Tam, kde je nízká nezaměstnanost, by měl přirozeně být velký tlak na růst platů. Firmy, které nemají lidi, se přetahují o zaměstnance a na to, aby je od konkurence získaly, jim musejí dávat lepší nabídky. Je to jeden ze základních ekonomických zákonů. Když je něčeho nedostatek, cena stoupá. Ve vlastních peněženkách jsme to v posledním roce dramaticky viděli třeba na cenách energií. Jenže u platů to u nás vůbec nefunguje. Vysvětlení tohoto podivného trendu zatím nikdo nenabídl. Nabízejí se dvě.